

DZIRKSTELLE

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS KRUSTPILS RAJONA KOMITEJAS
UN RAJONA DARBAUZU DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Nr. 2 (1689) 12. gads

Trešdien, 1961. gada 4. janvārī

Maksā 2 kap.

PSKP CK plēnumu sagaidot

INTA UZVARĒJUSI SEVI

Uz jautājumu, kas ir šī domīgā meitene, tagad var atbildēt ar vienu teikumu: Inta Eglīte — rajona labākā jaunā tēlu kopēja. Isi un vienkārši. Bet lasītājs var jautāt, kā tad viņa tik divainā kārtā uzvarējusi sevi. Vai to maz var izdarīt?

Jā, var! Un, lūk, kā.

...Tas bija pirms četriem gadiem. Inta gandrīz reizē saņēma Gostiņu septiņgadīgās skolas beigšanas apliecību un pirmo pasi. Klases biedri aizspurdza kur kurais, bet viņa palika mājās, kolhozā «Spartaks», kur strādāja viņas vecāki. «Palīdzēšu slimajam tēvam un mātei», tā sākumā domāja Inta. Taču jaunība paliek jaunība. Tā ir karsta, ātra, neiecietīga un bieži arī stūrgalvīga. Kolhozā toreiz par izstrādes dienām maksāja kapeikas un gramus. «Nabadzība», Inta sevi sūrojās, brienot Mākalnu ceļus, kas lietainos pavasaros un rudenos pārvērtās par istu dubļu javu. Dubļi kā klisteris lipa pie zābakiem un sirdi apņēma nemīlīgs drēgnums. «Jābrauc prom, prom no šīs elles!» Un meitene aizbrauca klusītiņām — aizlavījās. Uz Rīgu.

Pēc uzskaites darbinieku kursu beigšanas Inta jutās kā deviņās debesīs. Ar norikojumu kabatā viņa ieradās Rankā, sāka strādāt par kasiēri rūpkombināta šūšanas darbnīcā. Tur viņa saņēma savu pirmo algu un iegāja

patstāvīga cilvēka «kārtā». Taču sirdsapziņu nomierināt neizdevās. Kā gara ēna visur pakal klīda apziņa ka tu taču

uznāca vājuma brīži, vēlšanās visu atkal pamest. Bet pietika ar jaunlopu pirmo pārsēršanu. Tā šaubas satrieca lausku lauskās. Jau jūlijā katra telite diennakti vidēji bija pieņēmusies svarā par veselu kilogramu! Augustā un septembrī — tas pats.

Grammi nostiprināja ticību, modināja darba mīlestību. Inta savu ganāmpulku sāka aprūpēt ar vislielāko uzmanību. Un, lūk, drīz saimniecības aplidoja vēsts, ka no jaunajām tēlu kopējām visā rajonā labākā ir Inta Eglīte. Uzvar! Tā reizē bija uzvara arī pār sevi. Inta ir «aizdegusies». Par to liecina viņas acis, vārdi, kad tā runā par savu brūno pulku.

—Ja brigadieris nedos kārtīgu barību, lai kopj telites pats. Atradišu citu darbu, — dedzīgi saka Inta. Jā, tāda viņa ir, jaunība — neiecietīga, dedzīga un varbūt arī stūrgalvīga. Bet tas ir skaisti. Labāk degt, nekā plēnēt.

I. Bites teksts un foto

būtībā esi aizbēgusi, dezertējusi, pametusi grūtības slimos vecākus. «Bet vai jaunībā jānīkst? Jāstrādā par maizi?» nesavaldīgi vaicāja kāda cita balss. Tā bija saprāta un sirdsapziņas divkauja. Šī cīņa ar sevi ilga turpat divus gadus. Tomēr uzvarēja sirds balss. Tā Intu atveda atpakaļ Mākalnos. Bet šeit jau bija notikušas lielas pārmaiņas. Sliktā kolhoza vietā noorganizējies Plaviņu padomju saimniecība. Inta no māmuļas pārņēma jaunlopu grupu. Sākumā tomēr, vaļsirdīgi sakot, nekādas ticības darbam un panākumiem nebija. «Tie paši vēži, tikai citā ķeselē», klusībā sprieda Inta. Un vasarā, kad dunduru spindzoņā vienai vajadzēja valdīt sešdesmit teles,

PSKP Centrālajā Komitejā un PSRS Ministru Padomē

PSKP CK un PSRS Ministru Padome atzinušas par lietderīgu neapmainīt vecā parauga monētas 1, 2 un 3 kapeiku vērtībā pret jauno naudu un saglabāt šīs monētas apgrozībā pēc to nominālvērtības.

Sakarā ar to 1, 2 un 3 kapeiku monētas, kas izlaistas pirms 1961. gada, obligāti jāpieņem visos maksājumos pēc to nominālvērtības līdzās minētās vērtības jaunajām monētām.

JAUNGADA EGLĪTES SKOLĀS

Dedzi, zvaigzne, spožāk liesmo!

Daudzkrāsaino elektrisko sveču mirdzumā īsts svētku noskaņojums Gostiņu septiņgadīgajā skolā valdīja divus vakarus pēc kārtas.

28. decembra vakara Jaungada eglītes sariņojums notika jaunāko klašu audzēkņiem. Viesu pulkā — viņu vecāki, brāļi, māsas un citi.

Vecākā pionieru vadītāja b. Medne stāstīja par padomju zemes sasniegumiem septiņgades otrajā gadā. Atzīmējot svarīgo

likumu par skolas sakaru nostiprināšanu ar dzīvi, viņa atzīmēja arī Gostiņu skolas krietno veikumu lauku tīrīšanas kopsaimniecībā «Lenina karogs».

—Tomēr pats galvenais uzdevums skolniekiem ir labi mācīties, — teica b. Medne un nosauca gan tālāko, gan arī nesekmīgo skolēnu vārdus.

...Sākās skolēnu priekšnesumi. Tos ievadot, II klases audzēkne Astride Sulaine nodeklamēja Maršaka dzejoli «Jaunais gads».

Pie eglītes uzstājās arī akordeonists Verners Osīšs, dejojāji, vingrotāji, deklamētāji u. c.

Kad priekšnesumi noslēgušies, atvērs zales durvis un, apstājiem skanot, ienāca Sala vectēvs.

Nākošajā vakarā bagātu priekšnesumu jūru savā eglītes vakarā sniedza vecāko klašu skolnieki, kuru noslēdza ar dziesmu «Dedzi, zvaigzne, spožāk liesmo!».

K. Atvars

Savienā

Novakare. Pa ceļiem uz Savienas ciemā tautas namu dodas laudis.

Tur zālē un gaitenīs skan liksmās bērnu čalas. Pēc nepilnas stundas jāsākas Savienas septiņgadīgās skolas Jaungada eglītes vakaram.

Sarīkojumu ar visu uzrunu ievada skolas

direktora vietniece b. Strode. Tad sākas priekšnesumi. Ludziņas. — Nosova «Kā Lienīte Sala vectētiņu izārstēja», Brodesles «Sala vectēva mazdēli» runas, kora dziesmas.

Sevišķi atmiņā palika pirmās klases skolnieka Krīgera izpildītā «Eglīte». Daudz dekla-

māciju. Bija ieradies arī tradicionālais Sala vectis.

Veiksmi deklamēšanā rādīja arī pirmsskolas vecuma bērni. Dažām iesāktais dzejolis gansajuka, bet Sala vectētiņš par neveiksmīnīkiem apžēlojās, neliedza dāvanas.

A. Lūsis

Atašienē

Kas ir tā svētku diena, ko bērni, skolēni visvairāk gaida? Droši vien, to nebūs grūti atminēt, jo par ko gan vairāk bērnu mazās sirdīs tā priecājas, ja ne par gaidīto, grezno un mirdzošo Jaungada eglīti!

Kad klašu audzinātāji izsniedza liecības. Atašienes vidusskolas skolēniem iedegās Jaungada eglīte.

Eglītes vakaru at-

klāja skolas direktors b. Vasiļevs. Viņš īsumā pastāstīja par skolēnu sasniegumiem mācībās un sabiedriskajā darbā.

Biedrs Vasiļevs norādīja uz atsevišķu skolēnu panākumiem mācībās, disciplinā, sportā un sabiedriskajā darbā.

Atašienes padomju saimniecības direktors b. Raģis savā uzrunā pateicās skolēnu kolek-

tīvam par labu darbu vasaras brīvlaikā padomju saimniecības laukos.

Pēc svinīgās daļas sākās skolēnu pašdarbības priekšnesumi.

Un tad — klāt Sala vectēvs ar lielu dāvanu maisu pār plecu. Caklāks, kā tas pieņākas, uzslāvēja, bet viens otrs dabūja arī žagarus.

J. Jaunzems

Iniciatīvas un pašdarbības ieaudzinašana pionieros

Likums par skolas sakaru nostiprināšanu ar dzīvi un par tautas izglītības sistēmas tālāku attīstīšanu mūsu zemē nosaka būtiskas izmaiņas mācīšanas un komunistiskās audzināšanas saturā un formās atbilstoši tiem uzdevumiem, kādus skolai izvirza komunistiskā celtniecība. Komunistiskā laikmeta cilvēks — tas ir domātājs, radītājs, sabiedriskais darbinieks. Mūsu dienās vairāk kā jebkad pieaug sabiedriskā organizāciju loma un atbildība padomju cilvēka komunistiskajā audzināšanā un jo tuvāk būs komunistam, jo tā vairāk palielināsies. Tāpēc pašlaik sevišķi svarīgi ieaudzinašā pionieriem sabiedriskā aktivitāti un pašdarbību.

Mūsu zemes sabiedriski politiskā dzīve dziļi ietekmējusi pionieru organizācijas darbu. Pionieru likumu un pakāpi ieviešana, oktobrēnu grupu atjaunošana, pionieru padomju izveidošana, — tas viss devis labus rezultātus. Vairākās rajona skolu pionieru vienībās pulciņa nodarbības vada un darbu ar pionieriem organizē komjaunieši — ražošanas pirmrindnieki. Pagājušajā mācību gadā, gatavojo-

ties V. I. Leņina 90. dzimšanas dienai, rajona skolu pionieri veica lielu darbu. Pionieru vienību skatē, kura noritēja ar lozungu «Mācieties, dzīvot un strādāt komunistiski», izraisīja pionieros lielu darba pacēlumu līdz ar to uzlabojās mācības un komunistiskā audzināšana. Konkursā par labāko pionieru vienību uzvarēja Plaviņu I vidusskolas pionieri, iegūstot pirmo vietu. Lielākā daļa pionieru vienību piedalījās laikraksta «Pionieris» izsludinātajā septiņgades talcīnieku kustībā. Sagaidot V. I. Leņina 90. dzimšanas dienu, septiņgades talcīnieki savāca 112,5 t lūznu, 10,2 t makulatūras, iestādīja 3372 augļu kociņus, kā arī veica citus darbus.

2. oktobrī rajona pionieru organizācija uzsāka divgades startu. Pionieru divgades uzdevums — iesaistīt bērnus lielos, valstiski svarīgos darbos. Nav šaubu, ka rajona pionieru organizācija divgades saistības izpildīs. Par to liecina 11. septembrī notikusi

pionieru svētdienas takla. Pagājušais gads pierādīja, ka pionieru organizācijas svarīgākais uzdevums — izveidot saites ar dzīvi — tiek sekmīgi realizēts. Tomēr dažās skolās, kā, piemēram, Krustpils II, Plaviņu II, un citās pionieru aktivitāti un pašdarbību ne vienmēr virza pareizā virzienā. Skolotājiem, skolu vadītājiem un vecākajiem pionieru vadītājiem jāsaprot, ka bērnu pašdarbības un iniciatīvas izraisīšana — viena no svarīgākajām komunistiskās audzināšanas prasībām. Vairākās rajona skolās pionieri ir aktīvākie palīgi skolotājiem vispārējās obligātās izglītības likuma realizēšanā, skolas materiālās bāzes nostiprināšanā, kabinetu, mācību darbnīcu, inventāra un uzskates līdzekļu izgatavošanā. Tas ir, piemēram, Daugavas, Savienas, Jersikas septiņgadīgās skolās, Sīļu astoņgadīgajā skolā u. c. Jautājums par pašdarbības un iniciatīvas izveidošanu ir viens no svarīgākajiem (Turpinis 2. lpp.)

NEATMAKSĀJAMĀ DAILE

Kokgriezējs Jānis Ozols vēl tagad ar lepnumu var raudzīties uz savu koku darbu — oriģinālo augļu vāzi, kas kā labs paraugs var noderēt pat profesionālajiem meistariem.

Tautas gudrība stāsta, ka neviens par meistaru vēl nav piedzimis. To apstiprina arī mūsu lietišķās mākslas pašdarbnieku dzīves stāsti.

Lūk, kokgriezējs Jānis Ozols. Viņa roku darinājumi izstādē, kas bija atvērta Krustpils kinoteātri «Par mīeru», radīja nevien dzīvu interesi, bet pat apbrīnu. Taču bērniībā un jaunības gados J. Ozols par virpu un dzintaru apstrādi pat nesapņoja. Kartupeļu dārzā nejausi atrastais dzintara gabals toreizējo Mērsraga kalēju pievērsa domai par dzintaru slīpēšanu. Tomēr arī vēl trīsdesmitajos gados kokgriešana viņam bija sveša lieta. Kad kāds paziņa atkārtoti lūdza izvirpot nelielus koka šķīvīšus, Jānis Ozols sevī juta pat tādu kā neapmierinājumu. Tad pēkšņi radās doma izmēģināt roku pie lielākiem šķīvjiem. Un tā līri nejauši dzintaru slīpētājam «pielipa slimība» darināt dekoratīvos koka priekšmetus. Šī pašdarbības nodrošanās nepilnos 20 gados radījusi tik daudz lielisku lietišķās mākslas priekšmetu, ka šobrīd Jānis Ozols ar saviem darinājumiem reizē var iekārtot kaut trīs labas izstādes.

—Ar naudu šīs pūles nav novērtējamas, — saka pats meistars. Un tiešām. Katrs priekšmets pēc ieceres un savas īpatnējās apdares ir vienreizējs, neatdarināms. Tas liecina par apskaužamu rūpību, kas paņēmusi simtiem vakara un nakts stundu. Tāpēc arī saprotama meistara nožēla, kad runājam par jaunatni.

—Jaunieši maz interesējas par šo mākslas nozari, — stāsta Jānis Ozols, un viņa vārdos var nojaust sūrumu. Diemžēl, tā tiešām ir patiesība. Lietišķā māksla audzina gaumi, palīdz atšķirt graudus no sēnalām, taču jaunatne par to interesējas maz.

—Būtu kāds no jaunajiem, kas pārņemtu manu pieredzi, visu atdotu, pat darba rīkus. Bet tāds pagaidām vēl nav atradies, — stāstījumu nobeidz meistars. Te ir vieta piebilst, ka vispirms mobilizējami kultūras darbinieki. No viņiem atkarīga lietišķās mākslas plaukums ciemos un pilsetās.

Izstādē piedalījās arī keramiķis Jānis Kalva, kura darbi apceļojuši gan vietējās, gan republikāniskās un pat starptautiskās izstādes. Visus iepriecināja gleznie svečturi, degvīna un alus servīzes, tāpat citi izstrādājumi. Ja raugās no darba sarežģītības, tad keramiķiem strādāt ir grūtāk. Nepietiek ar māla sagatavošanu un priekšmetu izveidi,

tos jāapdedzina. Tā jau ir vesela ražošanas, kas prasa speciālu iekārtu, plašākas telpas. Kad neražo sērijveidā, katrs priekšmets tāpat kļūst par neatkārtojamu mākslas darbu, ar kuriem tik slaveni ir bijuši Siljānu pagasta keramiķi. No turienes nācis arī Jānis Kalva un visu mūžu palicis uzticīgs savai sirdslietai.

Katrs, kas iegriezās lietišķās mākslas pašdarbības meistaru izstādē, priecājās par skaistajiem darinājumiem, pa-

Lūk, interesantā degvīna servīze un tās darinātājs Jānis Kalva.

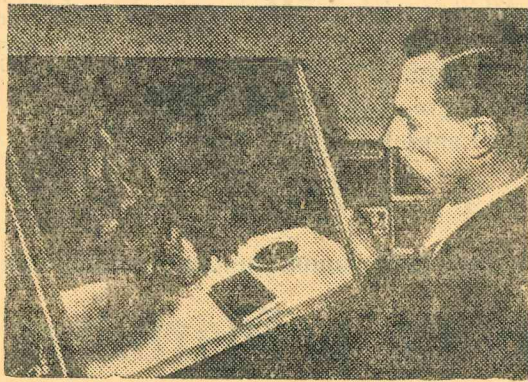
teicās organizētājiem un izteica vēlēšanos:

—Kaut mums būtu vairāk šādu cilvēku ar zelta rokām.

Tas attiecas arī uz Jāni Valaini, kura septiņas gleznas bagātināja izstādi tāpat kā Zentas Kristapones lieliskie rokdarbi. Par to viņiem var teikt sirsnīgu paldies.

I. Kirsis

K. Daņileviča foto

No Jāņa Valaiņa gleznām vislielāko atzinību, šķiet, guva «Vasara». Vai tiešām tā, sev jautā pats autors. Varbūt arī cita, jo par gaumi taču nestrīdoties.

Jaunajā gadā—stūri drošās un stingrās rokās

Gribētos mazliet pastāstīt, kā pagājušajā gadā ir strādājuši automoto vadītāji, cilvēki, kuri vada dažādas modernas mašīnas. Gada laikā viņi ir pārvadājuši simtiem cilvēku, tūkstošiem tonnu septiņgades kravu. Daudz laba darba veikusi arī mūsu rajona automašīnu vadītāji. Bet nevar nerunāt arī par trūkumiem, kādi bija vērojami aizvadītajā gadā.

Gada laikā vairāki transporta līdzekļu vadītāji soditi par satiksmes noteikumu pārkāpumiem. Rajonā vēl ir daudz tādu transporta līdzekļu vadītāju, kuri pie stūres sēstas iereibuši. Visvairāk par to soditi 30. ATK, Krustpils MMS, Mežāres, Atašienes un Vietalvas padomju saimniecību šoferi un motociklisti. Minēto organizāciju vadībai, partijas un komjaunatnes pirmorganizācijām jāceļ trauksme, jo nedrīkst pieļaut tādas gadījumus, kad pie stūres sēstās piedzēries vadītājs. Alkohols transporta līdzekļu vadītājus visātrāk noved pie avārijām. Un visvairāk no tā cieš paši cilvēki, jo avārijās bieži notiek nelaimes gadījumi, daudzi zaudē darba spējas.

Rajonā ir daudz saimniecību, kur transporta līdzekļus vada apzinīgi un godīgi cilvēki. Par piemēru gribu minēt Ziemeļaustrumu elektrisko tīklu (direktors b. Aizsilnieks) šoferus. Šīs organizācijas šoferi un motociklisti nav pieļāvuši nevienu ceļa negadījumu vai rupju satiksmes noteikumu pārkāpumu. Kā tas panākts? Visa pamatā ir stingra disciplīna, kas valda garāžā, un vadītāju rūpes par transporta līdzekļiem. Tie vienmēr ir labā kārtībā ne tikai tehniskās apskates laikā, bet arī visu ekspluatācijas periodu.

Bieži nākas dzirdēt kolhozu vadītāju un šoferu aizbildināšanos, ka transportu uzturēt kārtībā viņiem esot visgrūtāk: slikti ceļi, grūtības ar remontu, trūkst rezerves daļu un labu garāžu. Tomēr prakse pierāda, ka arī kolhozu transports var būt labā kārtībā un var sekmīgi veikt visus reisus. To pierādījuši kolhoza «Selga» ļaudis. Jau tehniskās apskates laikā viņi parādījuši sevi kā disciplinē-

tu un organizētu kolektīvu. Uz apskati viņi ieradās precīzi noteiktajā laikā un mašīnas bija labā tehniskā kārtībā. Aizvadītajā gadā viņi strādāja tā, ka nebija neviena satiksmes noteikumu pārkāpuma.

Tikai labu var teikt arī par kolhozu «Dubna», «Sarkanā zvāigzne», Līvānu stikla fabrikas u. c. šoferiem.

No sliktās puses jāmin Pļaviņu patērētāju biedrība (valdes priekšsēdētājs b. Sevelis). Pavisam no 11 šoferiem, kas strādā šajā organizācijā, rupji satiksmes noteikumus pārkāpuši 8, no tiem četriem noņemtas tiesības vadīt autotransportu. Bez tam Pļaviņu patērētāju biedrības vadītāji izdarījuši 4 avārijas, kurās stipri bojātas automašīnas. So avāriju «varoņi» ir šoferi. Ubelitis, Rudbāze, Čerkovskis un Stepanovs. Patērētāju biedrības vadībai nopietni jāpādomā par darba disciplīnas uzlabošanu.

Līdzīgs stāvoklis ir arī Mežāres padomju saimniecībā. Te soditi pavisam 8 transporta vadītāji ar galveno inženieri b. Strupuli priekšgalā.

Gribētos vēl atzīmēt tos transporta līdzekļu vadītājus, kuri savu darbu veic apzinīgi. Tādi ir bb. Arņitis (kolhozs «Selga»), Avotiņš un Ieviņš (Ziemeļaustrumu elektriskie tīkli), Kalvāns (kolhozs «Dubna»), Fjodorovs un Mupanovs (Līvānu stikla fabrika) un citi. Daudzreiz šoferi vaino ceļus, ka, lūk, satiksmes līdzekļu skaits nemitīgi pieaugot, bet ceļu satiksmei paliek tādi paši. Tas nav pareizi. Ja visi transporta līdzekļu vadītāji stingri ievēros satiksmes noteikumus, tad ceļa negadījumu skaits strauji samazināsies.

Jaunie satiksmes noteikumi vēl vairāk palielina transporta vadītāju atbildību, jo braukšanas ātrums šoferim jānosaka, vadoties pēc konkrētiem apstākļiem.

Biedri transporta līdzekļu vadītāji! Cīnīsimies par ceļa negadījumu skaita samazināšanu! Stingri ievērojiet satiksmes noteikumus un to izpildi prasiet arī no saviem biedriem.

O. Saldaks,

rajona valsts autoinspektors

(Turpinājums no 1. lpp.)

ar pionieru politisko audzināšanu. Daudzas rajona skolas atradušas jaunas, interesantas, patiešām derīgas idejas — politiskās audzināšanas formas, piemēram, Gostiņu, Odzienes, Sāvienas septiņgadīgās skolas un Pļaviņu I, Krustpils I, kā arī Atašienes vidusskolu skolotāji, vecākie pionieri vadītāji. Tomēr dažās skolās pionieru vienību un pulciņu darbā nav vajadzīgā politiskā asuma. Pionieru organizācijām skolās jāizvirza lielāki uzdevumi sabiedriski politiskajās kampaņās — par agitatoru palīgiem, sabiedriskajiem laikrakstu un grāmatu brigādes. Pionieru vienībām izplatītājiem, organizēt pionieru agitbrigādes. Pionieru vienībām šādi uzdevumi jāuztic tāpēc, lai bērni apzinātos, ka viņus vērtē kā politiskas organizācijas biedrus. Pionieru organizācijām jāizveido ciešas saites ar strādniekiem, kolhoznieku kolektīviem un šefības komjaunatnes pirmorga-

Iniciatīvas un pašdarbības ieaudzināšana pionieros

nizācijām. Labi šefības darbs izvērstis Sūnu septiņgadīgajā skolā, kur kolhoza komjaunatnes pirmorganizācijas sekretārs b. Liepiņš ir pats pionieru pulciņa vadītājs. Prasmiģis darbs ar pionieru aktīvu sekmē pašdarbības un iniciatīvas izvēšanu visā pionieru organizācijā. Tāpēc nepieciešams sakoncentrēt visu ārpusskolas pulciņu, komisiju, štābu darbu skolas vienības padomes ietvaros. Tādā kārtā pieaugs aktivistu skaits un pionieru atbildība par dažādiem mācību un audzināšanas jautājumiem skolā. Interesantu un svarīgu darbu veic dažās skolās ar jaunajiem korespondentiem, piemēram, Gostiņu, Vīpes I, Sāvienas septiņgadīgajās un citās skolās. Pavisam neapmierinoši šo darbu veic vidusskolas. Mums jā māca skolēnus atsaukties uz visiem mūsdienu svarīgākajiem notikumiem, jā māca izteikt savu attieksmi

pret visiem jautājumiem. Svarīgs faktors skolēnu aktivitātes un iniciatīvas izraisīšanā ir morālie stimuli — uzslavas un arī sodi. Skolām vairāk jāizmanto morālos stimulus, bet ne materiālos. Turpmāk skolām jāpraktizē pateicību izteikšana vienības svinīgās līnijas priekšā, fotogrāfēšana pie organizācijas karoģa, labāko pionieru ierakstīšana skolas Goda grāmatā u. c. Skolotājiem, vecākiem pionieru vadītājiem vienmēr bērnos jāaskata labais un, izmantojot skolēnu labās īpašības, vajag izskaust sliktās rakstura īpašības. Skolotāju un tāpat pionieru organizācijas uzdevums ir ieaudzināt skolēnos apzinīgu disciplīnu. Sodot skolēnus nekādā ziņā nedrīkst aizmirst kolektīva lielo lomu bērnu audzināšanā.

Svarīga loma pionieru audzināšanā, pionieru darba uzlabošanā piešķirama sociālistiskai sacensībai, kas pēc sa-

vas formas var būt dažāda: sacensība par dažādiem sabiedriski derīgā darba veidiem, sestdienas, svētdienas talkas, sabiedriski derīga darba skates, sporta sacensības, konkursi, treniņi, olimpiādes u. c. Liela loma bērnu, sevišķi oktobrēnu fiziskajā, garīgajā un estētiskajā audzināšanā ieradama rotaļām un spēlēm, jo rotaļās, spēlēs skolēnos attīstās atpazīšana, vērtība, patstāvība, apņēmība, iniciatīva u. c. pozitīvas īpašības.

Vairākās rajona skolās izveidotas skaistas tradīcijas, kas veicina skolēnu aktivitāti, iniciatīvu un pašdarbību. Tāpēc tradīcijas jānostiprina, jāpilnveido un jāatbalsta. Par iniciatīvas un pašdarbības ieaudzināšanas līdzekli var kļūt arī skolas darba plānošana, bet tikai tad, ja plānošanā iesaistīsies visi pionieri, ja skolotāji mācīs pionierus meklēt patstāvīgi interesantas un lietderīgas nodarbības.

VĻKJS CK pēdējos gados veikusi vairākus pasākumus pionieru iniciatīvas un pašdarbības attīstīšanā. Viens no tādiem pasākumiem — pionieru pakāpju ieviešana. Darbam pionieru pakāpēs nopietnu vērību veltī Pļaviņu I, Krustpils I vidusskolās, Gostiņu, Odzienes u. c. septiņgadīgajās skolās. Jaunus ceļus, kā sekmīgi apgūt pakāpes un sagatavot pionierus — instruktorus, meklējuši vairāku skolu skolotāji un pionieru vienības. Labi ar pionieriem strādā Ezeru pamatskolas skolotāja b. Cvetkova, Gaiņu septiņgadīgās skolas skolotāja b. Stikāne, Krustpils I vidusskolas 1.—4. klašu skolotāja b. Šķirmante. Tāpat to dara arī Sūnu septiņgadīgās skolas skolotāji un pionieru vienība. Pionieru pakāpes nedrīkst pārvērsties par skolo-tāju darbības programmu, bet skolotājiem un vecākiem

Lielu panākumu gads

Jauno gadu godam sagai-
dija Dagdas rajona Staļina
kolhoza ļaudis. Aizvadītajā
gadā viņi no katra hektāra
iegūva vairāk nekā 20 centne-
ru ziemas rudzu un 26 centne-
rus miežu. Saimniecība ievāca
ari bagātu kukurūzas un kar-
tupeļu ražu. Lopkopji nodeva
valstij 120 tonnu piena vai-
rāk, nekā bija paredzēts plā-

nā. Gaļas pārdošanas plānu
saimniecība pārsniegusi 3,7
reizes, bet olu ražošanas plā-
nu — 2 reizes.

Sacenzdāmiem par godu
gaidāmajam PSKP CK plēnu-
mam, Staļina kolhoza ļaudis
rada drošu bāzi jauniem pa-
nākumiem septiņgades trešajā
gadā.

Mehanizē barības sagatavošanu

11 līdz 12 tonnu — tāds ir
barības patēriņš diennaktī
Bauskas rajona Islīces pa-
domju saimniecības cūku fer-
mā. Līdz šim, kad barību sa-
gatavoja lielāko tiesu bez me-
hānismiem, šajā darbā bija
aizņemta gandrīz vesela bri-
gāde. Tagad pēc saimniecības
mehanizatoru — mehāniķa
A. Treškevica, šofera I. Zaha-
rova un citu — ierosmes barī-
bas sagatavošana mehanizē-
ta, apvienojot vienā sistēmā

kombainu KKR-1,5 un skāb-
barības griezēju RRSS-6.

Pa konveijeru kombainā no-
nāk saknes, kukurūzas skāb-
barība un milti. Šī masa tiek
sasmalcināta, sajaukta un pa
pakarināto sliežu ceļu izvadā-
ta pa barības silēm.

Aprēķini rāda, ka barības
sagatavošanas mehanizācija
saimniecībai ļaus ietaupīt ga-
dā ap 50 tūkstoš rubļu un
stipri samazinās gaļas pašiz-
maksu.

Mehanizētas kolonas mēslojumu izvešanai

Ventspils rajona kolhozā
«Progress» strādā mehanizē-
ta kolona mēslojuma izveša-
nā. Tani ir universālais iekrā-
vējs, divi ritenkratori, kūts-
mēslu izkliedētāji, vairāki
traktori ar piekabēm un auto-

mašīnas. Tādējādi darbs gan-
drīz pilnīgi mehanizēts.

Speciālas brigādes vai me-
hanizētas kolonas mēslojuma
izvešanā strādā arī kolhozos
«Komunisma ceļš», «Piltene»
un citās saimniecībās.

Divos — sešu gadu normas

Istiem septiņpūdžu soļiem
laikam priekšā aizsteidzas
Kārsavas MMS ekskavatori-
sti brāļi Jāzeps, Bonifācijs un
Jānis Logini. Pērn viņi pa-
veica 2,2 gadu normas, bet
kopš septiņgades sākuma —
turpat vai sešu gadu uzdevu-
mu. Šajā laikā brāļi ar savu
ekskavatoru izrakusi gandrīz
400 tūkstoš kubikmetru ze-
mē.

Labī panākumi ir arī citiem
Kārsavas MMS ekskavatori-
stiem. Tāpēc kolhozos un pa-

domju saimniecībās pērn no-
drenēti un apgūti 1300 hekt-
āru agrāk neizmantotu zemju,
kuras rajona saimniecība va-
rēs ielēgt septiņgades trešā
gada augu sekā.

Pašreiz MMS ļaudis gata-
vojas jaunajai sezonai. Leņi-
na kolhozā, Baltinavas pa-
domju saimniecībā un citur
MMS kopsumā jānodrene
1420 hektāru un ar vaļējiem
grāvjiem jānosusina 850 hekt-
āri zemju.

(LTA)

pionieru vadītājiem jāpalīdz
izskaidrot pakāpju saturu, jā-
dod padomi, kā pareizi apgūt
katru pakāpi.

Sekmīgs pionieru organi-
zācijas darbs būs nodrošināts
tad, ja visās skolās radīs me-
todisko un materiālo bāzi.
Vairākās skolās nav pionieru
istabu un oktobrēnu stūrīšu,
piemēram, Vīpes II, Kūku,
Pētermuižas septiņgadīgās
skolās, Nārtas, Meždibeņu,
Nīceniņu, Gruguļu u. c. pa-
matskolās. Pionieru istabas
un oktobrēnu stūrīšus jāiekār-
to visās skolās, bet, ja telpas
par šaurām, var izmantot arī
skolu koridorus, kuros var la-
bi parādīt pionieru pakāpju iz-
pildes gaitu, novietot standus,
fotoavīzes, montāžas utt.

Dzās rajona skolās vecā-
kie pionieru vadītāji un sko-
lotāji nevēlī pienācīgu vērību
iniciatīvas un pašdarbības ie-
audzināšanai pionieros. Re-
zultātā vāji aug pionieru rin-
das. Tā Līvānu I vidusskolā
no 242 pionieru vecuma sko-
lēniem organizācijā darbojas

147 skolēni. Līdzīgs stāvoklis
Atašienes vidusskolā, Mētrie-
nas u. c. pamatskolās. Lielī
un atbildīgi uzdevumi būs
jāveic divgadē: jāuzraksta ra-
jona pionieru organizācijas
vēsture, jābūt aktīviem sep-
tiņgades talciniekiem, labi un
teicami jāmacās, kārtīgi jāuz-
vedas, jāpalīdz saviem bied-
riem mācībās, darbā un sadzī-
vē.

Pats lielākais pasākums,
gatavojoties pionieru organi-
zācijas 40. gadadienai, būs
republikas 4. pionieru salido-
jums 1961. gada jūnijā. Vis-
pirms salidojumu organizēs
rajonā, un labākie dosies uz
republikas pionieru salidoju-
mu. Bez tam 1962. gada mai-
jā tiks organizēta republikas
mēroga izstāde «Pionieri —
Dzimtenei». Tāpēc jau tagad
jāsāk domāt, kā labāk atspo-
gulot daudzveidīgo darbu pio-
nieru vienībās, lai šī izstāde
būtu īsta pieredzes skola un
mūsu rajona pionieru darba
skate.

1961. gads — cīņas gads pret zudumiem ražošanā

(REDAKCIJAS ĀRSTATA LAUKSAIMNIECĪBAS NODAĻAS REIDA MATERIĀLI)

JAUNAIS, septiņgades tre-
šais gads, sācies. Sekojot Rī-
gas uzņēmumu strādnieku ie-
rosinājumam, arī republikas
lauku ļaudis 1961. gadu izslu-
dinājuši par cīņas gadu pret
zudumiem ražošanā. Tā ir
iniciatīva, kas pelna vispārēju
ievēribu un atzinību. Pirmie
mūsu rajonā tam atsaucās
Leņina kolhoza jaunie kolhoz-
nieki. Komjaunieši un jaunie-
ši šeit uzņēmās konkrētas
saistības, nolēma enerģiski
cinīties pret trūkumiem un zu-
dumiem lauksaimnieciskajā
ražošanā, izraudzīja savus
kontrolposteus. Lielo un de-
rīgo darbu viņi jau sākuši.

Apstāigājot kaimiņu —
LKP X kongresa kolhoza fer-
mas un pavērojot lopkopju
darbu, tā vien liekas, ka te
sabiedriskais ganāmpulks pār-
ziemo pārticībā, ka rupjā un
sulīgā barība nodrošināta ar
uzviņu — govīs nespēj visu
apēst, un lopbarība mētajās.
Tomēr īstenībā tā tas nav.

Skābbarību ar traktoru ved... mēslojumam

PIE jaunās «Kālnāļu» liel-
lopu fermas piestāja traktors
DT-54. Mehanizators Alfrēds
Driķis un trīs vīri sāka rōsī-
ties ap skābbarības torņiem.
Varbūt skābbarību vedīs attā-
lākām fermām?

— Vedīsim uz «Saukā»,
tur salmu būdās dubļos
grimst cūkas, — paskaidroja
traktors.

Jā, skābbarību ar traktoru
ved... mēslojumam, jo govīs
tādu barību neēd. Abos torņos
ieskābētais dabiskās zāles. Ta-
ču zaļo masu pamatīgi neno-

blietēja un skābbarība sabo-
jājās. Tagad gandrīz pusi nā-
kās izmest ārā kā nederīgu.
Cik pūliņu kolhoznieki nav ie-
guldījuši, lai divus torņus pie-
pildītu ar zaļo masu! Un viss
veltīgi. Lielī barības zudumi.
Varbūt tas tāpēc, ka torņos
zaļo masu bija grūtāk noblie-

tēt un nosegt? Lai arī grū-
tāk, tomēr atlaidīs nekādas
nevar būt. Tā bija lauksaim-
niecības speciālistu un kolho-
za vadītāju nolaidība, jo skāb-
barība krietni bojājusies arī
virszemes stīrpā «Zagaros». Ar
traktora piekabi A. Dri-
ķim nācās tur braukt tāpat.

Govīs „norāva” pienu

KAD ar Ļubovu Zītkovu ap-
runājāmiem par saistību izpil-
di, izslaukumiem, viņa tūda
atcirta:

— Kādu izslaukumu gan
var gaidīt, ja barība sapūdē-
ta.

Barības racioni, visai nie-
cīgs — 1 kg āboliņa, 0,5 kg
siena, 1,5 kg ziemāju salmu,
8 kg skābbarības un 1 kg
spēkbarības. Ja barība būtu
labas kvalitātes, žēloties
daudz nevarētu. Bet no skāb-
barības devas govīs izmanto
apmēram pusi. Mitri un bojāti
arī salmi. Pie tam salmi stāv
sniegā kūts durvju priekšā.

— Sliktas salmu kvalitātes
dēļ viena govīs manā grupā
saslima, — stāsta b. Zītkova.
— Labi, ka ātri palīdzēja feld-
šere A. Plinte. Bet pienu tā
tomēr «norāva». Tagad no šīs

govīs i glāzi piena nevar iz-
slaukt.

Dienā vidēji no katras govīs
L. Zītkova izslauc 4—4,2 kg
piena. Caurmērā kolhozā tas
ir vēl labs izslaukums. L. Zī-
kova savas sociālistiskās sais-
tības pārsniegusi par vairāk
nekā 300 kg no katras govīs.
To panākt ievērojamā mērā
palīdzēja tas, ka pati slaucēja
ar ģimeni vasarā papildus sa-
gādāja gan rupjo barību, gan
saknes.

Bet ko lai dara citas lop-
kopes, kurām piefermas lauci-
ņu nebija? Nav nejaušība, ka,
piemēram, L. Bogdanovas vi-
dējais izslaukums no govīs sa-
rucis līdz vienam litram die-
nā. Arī kolhozā pašreiz iegūst
mazāk piena, nekā attiecīgā
periodā pērn.

Par nodomiem grūti pateikt

RUNAJOT par nodomiem
jaunajā gadā, neviena lopko-
pe konkrētu atbildi neteica.
Atkal viņas uzskaita trūku-
mus, kas kavējot paaugstinā-
to saistību izpildi. Viens no
tiem ir lopu mākslīgā apsēk-
lošana. LKP X kongresa kol-
hozā tā nebija pietiekami

prasmīgi organizēta. L. Zītko-
vas grupā šī gada pirmajā
ceturksnī atnesisies tikai da-
žas govīs, bet lielākā daļa jū-
nijā, jūlijā un pat augustā. Un
tiešām, par perspektīvām grū-
ti runāt tad, ja zini, ka gani-
bu periodā daudzas govīs būs
ciet.

„Čiks” putnu fermā

JAU no krietna attāluma
dzirdams, ka «Rubeņāru» mā-
jas pagalmā buldurē titari.
Putnkope Otilija Ozoliņa tos
ēdināja pagalmā, barību pa-
sniedzot turpat zemē uz snie-
ga. Vai to visu izmanto?

— Savādāk titarus nevaru
pabarot, jo kūti mitinās pī-
les un zosis, — viņa saka.
— Agrāk titarus turēja atse-
višķi, bet tagad atkal kopā.

Bet kur tad ūdensputni?
Pērn kolhoza vadītāji solījās
iegūt daudz putnu gaļas.
«Čiks» vien no tā iznācis. Pa-
vasarī nebija olu, bet arī no
inkubācijas saņemtos zoslē-
nus un pilēnus visus nesagla-
bāja. Krita apmēram puse ti-
taru. Un tikai tāpēc, ka cāļu
kopšanu valde nodeva dau-
dziem kolhozniekiem pa mā-
jām, kur bieži vien nebija
piemērotu apstākļu. Šāda
prakse neattaisnojās, saimnie-
cībai radās lieli zaudējumi.
Kolhozniece Drapāne, piemē-
ram, no 45 titarēniem sagla-

bāja tikai astoņus. Ozoliņa
turpretī no 45 titarēniem sa-
glabāja 34. Viņa ir ilggadīga
un pieredzējusi putnkope. Ta-
ču piemēroti apstākļi putnu
turēšanai vēl arvien nav radi-
ti. Nav nokārtots arī darba
apmaksas jautājums.

Jaunajā gadā, pildot sep-
tiņgades trešā gada saistības,
būs jāstrādā daudz spraigāk.
Tas nozīmē, ka tamlīdzīgiem
trūkumiem vairs nebūs vietas,
tos nevarēs pieļaut. Par eko-
nomiju, par to, lai likvidētu
lielus un mazus zudumus
lauksaimnieciskajā ražošanā,
jādomā un jā rūpējas šodien,
no jaunā gada pirmajam die-
nām.

Reidā piedalījās:

N. Eglītis,

Medņu ciema izpildkomitejas
priekšsēdētājs,

A. Polakova,

LKP X kongresa kolhoza
slaucēja,

K. Daņilevičs,

laikraksta «Dzirkstele» literārais
tīdstrādnieks

A. Kirsans,

rajona tautas izglītības rī-
skolu inspektors

gatav

Kā jūs izlietojiet laiku?

Rajona IV šaha olimpiādē

Aizvadītā gada pēdējās dienās Krustpili risināja republikas šaha olimpiādes otrā posma sacensības. Reizē tā bija arī mūsu rajona IV šaha olimpiāde. Jāpiezīmē, ka sacensības piedalījās ļoti maz komandu. Ja III olimpiādē pie galdiem ciniņās ap 80 dalībnieku no 18 komandām, tad šoreiz uz sacensībām ieradās tikai 6 pieaugušo un 3 jauniešu komandas.

Komandu vērtējumā pieaugušo grupā uzvaru izcīnīja Pļaviņu neredzās izrakstu karjera šahisti.

Jauniešu grupā komandu vērtējumā uzvarēja Atašienes vidusskolas komanda, atstājot otrajā vietā Pļaviņu I vidusskolas jauniešus.

Individuālajā vērtējumā starp jauniešiem labākos panākumus guva Atašienes vidusskolas pārstāvis J. Milgrāvis. Otrajā vietā ierindojās Kozlovskis no Pļaviņu I vidusskolas. Trešais palika J. Vigovskis no Atašienes vidusskolas.

Jaunietēm jau pēc pirmās spēles kļuva zināma uzvarētāja, jo sacensības piedalījās tikai divas dalībnieces. Uzvarēja Atašienes vidusskolas pārstāve R. Beināroviča.

J. Vētra

Kā iekārtot slidotavu?

Lai skolēni organizēti pavadītu brīvo laiku un veselīgi atpūstos, liela nozīme ir slidotavām. Tās var iekārtot pie katras skolas bez jebkādiem naudas līdzekļiem.

Jāizvēlas līdzens laukums ūdens tuvumā. Laukumu rūpīgi jānotīrīna.

Kad iestājas sals un termometrs rāda 8 un vairāk grādus zem nulles, var sākt laukumu noliet ar ūdeni. To var veikt šādi: pie ūdens vada vai pie sūkņa ar spiedienu piemēro šūtenī, kurai galu salspiež, lai ūdens plūstu sīkas strūklas veidā. Slidotavai izvēlēto laukumu vienmērīgi nolaista 3 līdz 5 reizēs, katru reizi uzaudzējot ledu no 1 līdz 2 centimetriem. Jāuzmanās, lai nerastos izciļņi.

Lai ledus būtu gludāks, laistīšanas beigās šūtenes galā vēlams piesprindināt no skarda pagatavotu uzgali, lai ūdens strūklā pārvērstu sīkos pilienus.

Sādi laukumu nolaista 1—2 reizes. Lai slidotavu nepieputinātu, to ieteicams apspraut ar eglītēm. Regulāri notīrot, slidotavu var saglabāt līdz pavasara atkušņiem.

Kad ledus sega ar slidām sāgrāzīta, to var uzlabot, nosmidzinot ar ūdeni.

Sādas slidotavas var iekārtot katrā skolas sporta laukumā.

No neliela attāluma ūdeni var piegādāt arī ar ugunsdzēsēju sūkni.

A. Krūze

Mūsu senču slēpes

Slēpošana ir viens no senākajiem sporta veidiem. Slēpes izgudrotas jau pirms vairākiem tūkstošiem gadu. Pirmās tās sākušas lietot ziemeļu tautas.

Pirms vairāk nekā 30 gadiem vietā, kur Vigas upe ietek Baltajā jūrā, uz klintīm tika atrasti slēpotāju atlieki. Arheologi noteica, ka šie zīmējumi ir 4 tūkstoši gadu veci. Izrakumos Sibīrijā un Altajā tika atrastas mūsu tālo senču pārkmeņotās slēpes. Domā, ka no šējenes slēpes pakāpeniski izplatījās uz mūsu Dzimtenes ziemeļiem, bet pēc tam arī uz citām zemēm.

Krievi slēpes izmantojuši medībās, pārgājienos un kara vajadzībām. Pirmie vēsturiskie dati par slēpotāju karaspēku attiecas uz 1444. gadu. Hronika stāsta, ka tai laikā, kad tatāru hana Mustafas karaspēks uzbrūcis Rjazanai, Maskavas kņazs Vasilis III nosūtījis aplenkstajiem palīgā karaspēku uz slēpēm un ragavās. Krievu slēpotāji sakāvuši ienaidnieku un atbrīvojuši pilsētu.

Zviedru diplomāts Palms, uzturē-

damies XVII gadsimtā Krievijā, apbrīnojis Maskavas slēpotāju ātro gaitu un uzsveris šā izgudrojuma lielo militāro nozīmi. Tātad viņa dzimtenē, Zviedrijā, slēpes tolaik vēl nav bijušas pazīstamas. Pagājušā gadsimta beigās slēpes parādījušās Vācijā, Anglijā un citās zemēs.

Senās slēpes nav bijušas līdzīgas tagadējām. Sākumā tās bijušas ierīces iešanai pa dziļu sniegu un purvu. Ziemeļu iedzīvotāji šādas slēpes devējuši par sniega kurpēm un «lāča ķetnām». Pēc tam parādījušās divu veidu slidošās slēpes. Pirmā tipa slēpes — īsas un platas apakšā bija apvilkas ar briežādu, vilnu uz āru. Otra veida slēpes lietoja skandināvi: viena slēpe, visbiežāk kreisā, bija gara un šaura, paredzēta slidēšanai, bet otra — īsa un plata, domāta atgrūdienam.

Tālajā senatnē slēpes izgatavoja amatnieki un tās bija tikai nedaudziem cilvēkiem. Tagad miljoniem pāru labi slidošu slēpju mūsu zemē un ārzemēs izgatavo fabrikas.

Amerikas Savienotajās Valstīs sašaurinās ražošana

Rūpnieciskā ražošana Amerikas Savienotajās Valstīs joprojām sašaurinās. Kopš šā gada vasaras vidus rūpniecības produkcijas apjoms samazinājies par 5 procentiem. Novembrī turpinājusi sašaurināties automobiļu, televizoru, būvmateriālu, tekstila, metālu, un citu preču ražošana. Nav arī cerības rosības dzīvokļu celtniecībā.

Tērauda ražošanas samazinājusies par vairāk nekā 11 procentiem. Biznesmenus stipri uztrauc tas, ka aizvien mazāk tērauda pieprasa automobiļu rūpniecība, kas patērē 20 līdz 25 procentus no visa Savienotajās Valstīs ražotā velmējuma.

Pēc žurnāla «Business Week» datiem, 1961. gada pirmajā ceturksnī samazināties izdevumi kapitālās iekārtās un jaunu uzņēmumu celtniecībā. Bezdarbnieku skaits Amerikas Savienotajās Valstīs pēdējā mēnesī pieaudzis par 450 tūkstošiem.

Autokatastrofu upuri Japānā

Japānas pilsētu ielās katru dienu autokatastrofās iet bojā vairāk nekā 30 cilvēku un tiek sakropļoti pāri par 700 cilvēki. No 1960. gada janvāra līdz novembrim Japānā noticis vairāk nekā 400 tūkstošu autokatastrofu, kurās nogalināti ap 11 tūkstoši cilvēku un ievainoti vairāk nekā 260 tūkstoši cilvēku.

ITALIJA. Neapole. Sajos rajonos valda nabadzība.

TASS fotohronika

ĀRZEMĒS

Kuba likvidē analfabētismu

1961. gadā Kubas valsts budžeta atzīmējumi tautas izglītībai pārsniegs 100 miljonus peso. Šie līdzekļi vispirms tiks izietoti analfabētisma pilnīgai likvidēšanai Kubā jaunajā gadā un vispusīgai pamatskolas izglītības attīstīšanai.

Kopš revolucionārās varas nodibināšanas Kubā, t. i., divos gados, skolēnu skaits valsts pārziņā esošajās pamatskolās palielinājies par 80 procentiem. Šajā laikā uzbūvēts 10.000 klases istabu. 1961. gada sākumā paredzēts nodot lietošanā vēl 1500 klases istabu.

ZIŅAS ĪSUMĀ

△ Vjetnamas informācijas aģentūra ziņo, ka ngodindjemiešu varas orgāni pēdējā laikā apcietinājuši vairāk nekā 30 tūkstoš cilvēku, kas turēti aizdomās par piedalīšanos savērēstībā pret marionetes režimu Saigonā, kas notika novembrī un piedzīvoja neveiksmi.

△ Maroka spērusi jaunu soli ceļā uz ekonomisko atbrīvošanos un zemes industrializāciju: karalis Muhameds V Fesā iemūrējis pirmo akmeni pirmā tekstilkombināta pamatos. So kombinātu būvē saskaņā ar nesen pieņemto piec gadu plānu.

△ Kā ziņo laikraksts «Volksstimme», decembra vidū Austrijā reģistrēti 84.594 bezdarbnieki.

△ 6655 nogalināti un 165.334 ievainoti — tādi ir 1960. gadā uz Itālijas šosejām notikušo katastrofu rezultāti.

△ Hirosimas hospitālī, kur ārstē atombumbu upurus, pašnāvību izdarījuši 19 gadus vecā Sanae Moritaka. Ziņo, ka jauniešs, ievietots slimnīcā 1960. gada oktobra beigās, kad viņai tika konstatēta stāru slimība. Strauji progresējot bālasiņai, viņa jau gandrīz zaudējusi redzi.

«Brīvajā pasaulē»

Avīze «Philadelphia Inquirer» (ASV) ziņo, ka atomfizikis doktors Polards, kas ir arī augsts garīdznieks, sprediķodams protestantu baznīcā, izteicies, ka Saule un pārējās planētas kosmosā esot dabiskais milzu kodola termiskās reakcijas bumbas. «Neparasti nomierinošs ir fakts, — sacīja Polards, — ka dievs radījis vairāk ūdenraža bumbu nekā jebkurš cits pasaulē.» Tātad kodoltermisko ieroci lietošana nākamajā karā nav nekāda dievam nepatīkama rīcība.

Grieķijas parlamenta deputātiem Kanarim un Keramicoglu, kas ir opozīcijā valdībai, atņemta parlamentārā neaizskaramība par «vāras iestāžu apvainošanu», jo, kad šos deputātus piekļuvi žandarmu, viņi iedrošinājušies protestēt pret piekaušanu.

Sakarā ar vietu trūkumu ciētumos Rietumvācijā izstrādāts ciētumu celtniecības piec gadu plāns.

Pēc lauksaimniecības skaitīšanas datiem, Turcijā no 2 miljoniem 530 tūkstošiem zemnieku saimniecību 1 miljonam 974 tūkstošiem saimniecību jeb 75 procentiem no saimniecību kopskaita pieder tikai 5,5 miljoni hektāru, bet pavisam apstrādājamās zemes Turcijā ir 19,5 miljoni hektāru. Trīs ceturtdaļas no visas zemes pieder budžiem un lielo latifundiju īpašniekiem.

Lai sagādātu svētdienas izpriecu arī Ņujorkas ciētumā ieslodzītajiem, viņiem bijis atļauts sacensties futbolā ar kādu vietējo komandu. Arestantiem neveicies futbola spēlē — viņi zaudējuši. Toties viņiem «veicies» citādā ziņā — pēc sacensības skatītājiem pazuduši 200 dolāri, 7 pulksteņi un dažādas citas mantas.

Britānijas tūrisma aģentūra ziņo, ka 42 gadus vecais Beļģijas karaļa brālēns firsts Boduens de Ains piedāvājis savus pakalpojumus... organizēt izmeklēti sabiedrībai Arktikā balto lāču medības. Par to viņš pieprasījis mērenu honorāru — divus tūkstošus dolāru.

kas Savienotajās Valstīs stāv dīkā lieli rūpniecības uzņēmumi, gandrīz divkārt sašaurinājusies ražošanas metalurģiskajā rūpniecībā, bezdarbnieku kopskaits tuvojas 5 miljoniem.

Grūtības, ko pārdzīvo kapitālistiskā pasaule, sevišķi spilgti izceļas uz to grandiozo sasniegumu fonā, ar kādiem jauno gadu sagaidīja padomju tauta. Nesenā PSRS Augstākās Padomes sesija bija veltīta Padomju Savienības ekonomikas tālākai nostiprināšanai. Pat amerikāņu laikraksts «New York Times» ir spiests atzīt, ka sesijas rezultāti «spilgti liecina, ka Padomju Savienība kļūst bagātāka un spēcīgāka ekonomiskā ziņā».

A. Kislovs

Redaktore Ž. Tiltiņa

STARPTAUTISKAIS APSKATS

Atskatoties uz ceļu, ko cilvēce nostaigājusi tikko aizvadītajā gadā, var teikt, ka tas ir bijis pasaules mēroga notikumu gads. Ļoti dažādi ir bijuši šie notikumi, un tajos kā spoguļi iezīmējas divas galvenās līnijas starptautiskajā politikā. Viena no tām — cīņa par mieru, neatkarību un visu tautu laimi un otra — starptautiskā saspīlējuma pastiprināšana un apspiesto tautu nacionālās atbrīvošanas kustības apspiešana.

1960. gadam bija raksturīga Padomju Savienības miera iniciatīva. Padomju valdības galvas N. Hruščova braucieni uz Āzijas zemēm, uz Franciju un Austriju sekmēja starptautiskā stāvokļa atveseļošanu un labāku saprašanu starp valstīm un tautām. N. Hruščova vizītes ārvalstīs uzskatāmi demonstrēja mūsu zemes piekopto mierīgās līdzās pastāvēšanas politiku. Taču Padomju Savienības aicinājumi dzīvot mieru un draudzību nebija pa prātam agresijas un agresijas spēkiem.

Imperiālistiem tagad tomēr kļūst aizvien grūtāk realizēt savus tautu aplaupīšanas un karu izraisīšanas plānus. Mūsu laikmeta galvenā iezīme ir tā, ka pasaules sociālistiskā sistēma kļūst par noteicošo faktoru cilvēku sabiedrības attīstībā. Ir pienācis laiks, kad ar Padomju Savienības, sociālistisko zemju un visu mieru mīlošo spēku apvienotām pūlēm var savaldīt kara kūrējus. Komunistisko un strādnieku partiju apspriede, kas notika

Maskavā un bija patiešām izcils mūsdienu notikums, pilnīgi izskaidroja apstākļus un precīzi norādīja ceļus cīņai par mieru, nacionālo demokrātiju un sociālismu.

Jaunais spēku samērs pasaulē sevišķi skaidri iezīmējās ANO Ģenerālās Asamblejas XV sesijas darba laikā. Atbrūnošanās, koloniālās sistēmas likvidēšanas un ANO izpildu orgānu struktūras grozīšanas jautājumi, kurus Apvienoto Nāciju Organizācijas izskatīšanai iesniedza mūsu valsts delegācija, pievērsa sev vispārēju uzmanību un noteica visu ANO sesijas darba toni.

Par sevišķi lielu miera spēku uzvaru uzskatāms tas, ka ANO Ģenerālā Asambleja apstiprināja deklarāciju par neatkarības piešķiršanu koloniju zemēm un tautām. Tas, ka apstiprināts šis dokuments, kurā izteiktas mūsu valdības galvenās idejas jautājumā par koloniālisma likvidēšanu, jo spilgti ilustrē koloniālās sistēmas sairuma procesu. Āfrikā vien nodibinājušās 17 jaunas neatkarīgas valstis.

Mūsu valsts miermīlīgā ārpolitika ir cēlusi tās autoritāti starptautiskajā arenā. Tai pašā laikā starptautiskā saspīlējuma pastiprināšanas politika, ko visaktīvāk realizēja ASV, novedusi šo zemi vēl lielākā izolācijā. ASV prezidenta brauciens uz Āzijas zemēm parādīja, ka amerikāņu diktāta un draudu politika izraisa tautas sašutumu. Bet Niksona neveiksme prezidenta vēlēšanās liecina, ka Eizenhauera un Niksona ārpolitikas kursu neatbalsta pat amerikāņu tauta.

1960. gadā nav bijis tādas dienas, kad kapitāla zemēs nebūtu streikojuši darbaļaudis. Daudzī streiki paūz strādnieku šķiras protestu pret nodokļu un cenu nemitīgo augšanu, pret masveidīgo atlaišanu no darba un bezdarbu. Jaunā gada priekšvakarā ar nepieredzētu spēku uzliesmoja vairāk nekā pusmiljona beļģu darbaļaužu streiks, kas paralizēja visu dzīvi valstī.

Vairākās kapitālistiskajās zemēs vērojama rūpnieciskās ražošanas sašaurināšanās. Piemēram, Ameri-